จดหมายข่าว
เครือข่ายอุตสาหกรรม
แป้งมันสำปะหลัง

ปีที่ 11 ฉบับที่ 38 ประจำเดือน
มกราคม - มีนาคม 2563

บรรณาธิการแถลง

สวัสดีท่านผู้อ่านทุกท่าน พบกันอีกครั้งกับจดหมายข่าวฉบับแรกของปี 2563 ก้าวเข้าสู่ปีที่ 11 กองบรรณาธิการขอขอบคุณสำหรับการติดตามและให้การตอบรับจดหมายข่าวเครือข่ายอุตสาหกรรมแป้งมันสำปะหลังไทยเป็นอย่างดี เนื้อหาของจดหมายข่าวฉบับนี้ยังคงเต็มไปด้วยสาระสำคัญและมีประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านเช่นเคย ประกอบด้วย การควบคุมการขนย้ายต้นพันธุ์และท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง รวมทั้งการเจรจาหารือขยายตลาดแป้งมันสำปะหลังไทยในอินเดียของกรมการค้าต่างประเทศ และรายละเอียดการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุนในอุตสาหกรรมอาหาร” โดยสถาบันอาหาร นอกจากนี้ท่านจะได้พบกับบทความที่มีประโยชน์ 2 เรื่อง คือ ผลกระทบ “โควิด-19 (COVID-19)” ต่ออุตสาหกรรมมันสำปะหลังไทย และ อนาคตอุตสาหกรรมมันสำปะหลังขับเคลื่อนด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) ท่านยังสามารถติดตามข่าวสารและสถานการณ์ของแวดวงอุตสาหกรรมมันสำปะหลังเพิ่มเติมได้ที่ www.thailandtapiocastarch.net และ Facebook: Thailand Tapioca Starch

ข่าวและสถานการณ์เด่นในอุตสาหกรรม

คุมเข้มย้ายท่อนพันธุ์ข้ามเขตตัดตอนโรค

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563 นายทวี มาสขาว รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2562 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการขออนุญาต การอนุญาต แบบหนังสืออนุญาต และวิธีการขนย้ายต้นพันธุ์ ท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง เพื่อหยุดวงจรโรคใบด่างมันสำปะหลัง

สำหรับสถานการณ์ของโรคใบด่างมันสำปะหลัง พบว่า ข้อมูล ณ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563 ยังคงเหลือพื้นที่ระบาด จำนวน 55,560.94 ไร่ ใน 11 จังหวัด และส่วนใหญ่สามารถควบคุมพื้นที่การระบาดได้ สำหรับพื้นที่ระบาด คิดเป็นร้อยละ 0.66 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั้งประเทศ 8.43 ล้านไร่

ทั้งนี้ ขอย้ำให้เกษตรกร และสั่งการเจ้าหน้าที่ในทุกพื้นที่ ที่พบการระบาด รวมถึงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ไม่ใช้ท่อนพันธุ์ที่เป็นโรคซ้ำเด็ดขาด และขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่เกษตรกร สร้างการรับรู้ให้เกษตรกรเฝ้าระวัง และหมั่นสำรวจแปลงอยู่เสมอ สำหรับโรคใบด่างมันสำปะหลัง สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัส Cassava mosaic virus ซึ่งเป็นโรคที่มีความสำคัญ หากระบาดรุนแรงอาจทำให้ผลผลิตเสียหายได้ถึง 100 เปอร์เซ็นต์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรกล่าว

ที่มา: ฐานเศรษฐกิจ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563 (https://www.thansettakij.com/content/Macro_econ/421963)

ติดต่อเรา: โครงการการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมมันสำปะหลังไทย
www.thailandtapiocastarch.net starchzerowaste@gmail.com Facebook: Thailand Tapioca Starch
ผู้จัดการโครงการ: คุณรื่นรมย์ เลิศลัทธภรณ์
ศูนย์ ECoWaste สวทช. 02 - 470 - 7432 02 - 452 - 3455

สถานการณ์ตลาดแป้งมันสำปะหลัง

“พาณิชย์” เผยผลเจาะตลาดแป้งมันในอินเดียสำเร็จเกินคาด ปูทางขายเพิ่ม 195 ล้านบาท

นายกีรติ รัชโน อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เปิดเผยว่า เมื่อวันที่ 16-20 มกราคม 2563 ที่ผ่านมา นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้นำคณะผู้แทนการค้าไทยเดินทางเยือนเมืองเบงกาลูรู และเมืองไฮเดอราบัด สาธารณรัฐอินเดีย ซึ่งการเดินทางครั้งนี้ได้มีการประชุมและหารือร่วมกับผู้นำเข้าแป้งมันสำปะหลังที่มีศักยภาพ เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการขยายการนำเข้า โดยการจัดประชุมประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ มีโอกาสในการขยายตลาดแป้งมันสำปะหลังของไทยเข้าสู่ตลาดอินเดียได้เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ฝ่ายไทยได้ใช้โอกาสนี้เสนอคุณลักษณะที่โดดเด่นของสินค้าแป้งมันสำปะหลังไทยที่เหนือกว่าคู่แข่ง เช่น ไร้การตัดแต่งพันธุกรรม ให้สีที่ใสเมื่อผ่านความร้อน มีความคงตัวสูง และที่สำคัญราคาต่ำกว่าแป้งชนิดอื่น เป็นต้น ขณะที่ผู้นำเข้าอินเดียต้องการแป้งมันสำปะหลังแปรรูปชนิดที่เป็น Gluten Free และมีคุณสมบัติตรงตามที่อุตสาหกรรมอาหารของอินเดียแต่ละรายต้องการ (Tailor made) ปริมาณประมาณ 10,000 ตัน ซึ่งจะมีการเจรจากันต่อไปเพื่อทำ R&D (Research & Development) สินค้าตามสูตรที่ต้องการ โดยแป้งมันสำปะหลังแปรรูปชนิดที่อินเดียต้องการ จะมีราคาไม่ต่ำกว่า 650 เหรียญสหรัฐต่อตัน ซึ่งจะทำให้เกิดมูลค่าการค้าแป้งมันสำปะหลังแปรรูปกับอินเดียได้เพิ่มขึ้นอีกราว 195 ล้านบาท

นายกีรติกล่าวว่า ปัจจุบันอินเดียมีความต้องการนำเข้าแป้งมันสำปะหลังจากไทยสูงมาก และเป็นตลาดส่งออกสินค้ามันสำปะหลัง ลำดับที่ 13 ของไทย โดยในช่วง 11 เดือนของปี 2562 (ม.ค.-พ.ย.) ไทยส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปอินเดียมีปริมาณ 36,306 ตัน มูลค่ารวม 23.46 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยไทยยังคงครองส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 76 ซึ่งเป็นผู้นำตลาด และยังได้เปรียบจากการที่ไทยมีความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ทำให้ผู้นำเข้าอินเดียชำระอากรขาเข้าต่ำกว่าการนำเข้าจากประเทศอื่นนอกอาเซียน

ที่มา: ผู้จัดการออนไลน์ วันที่ 31 ม.ค. 2563 (https://mgronline.com/business/detail/9630000010292)

ข่าวสารและกิจกรรมสำคัญของอุตสาหกรรม

สัมมนาเชิงปฏิบัติการ

หลักสูตร “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุนในอุตสาหกรรมอาหาร”

การลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสำหรับอุตสาหกรรมอาหารนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่ธุรกิจมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง อุตสาหกรรมอาหารรวมถึงหลายองค์กรต้องทำงานอย่างหนักที่จะลดค่าใช้จ่ายและควบคุมต้นทุนสินค้า เพื่อที่จะนำเสนอราคาสินค้าที่สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตรายอื่น ๆ ได้ การบริหาร การผลิตแบบญี่ปุ่น, KAIZEN, Just-In-Time, Lean Production เป็นอีกสิ่งที่น่าสนใจ สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทำงานจะต้องเรียนรู้และมีความเข้าใจที่ถูกต้องเพื่อการมีส่วนร่วมในการทำงาน รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการบริหารพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่จุดหมายขององค์กรที่ตั้งไว้

สถาบันอาหาร (National Food Institute: NFI) จึงกำหนดจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุนในอุตสาหกรรมอาหาร” ระหว่างวันที่ 7-8 เม.ย. 2563 ณ ห้อง station 1 ชั้น 15 โรงแรมไพร์ม โฮเทล เซ็นทรัล สเตชั่น กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นและสร้างให้บุคลากรในอุตสาหกรรมอาหารและที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีแนวทางในการจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในกระบวนการผลิต รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในองค์กรได้อย่างเหมาะสม สำหรับรายละเอียดหลักสูตรประกอบด้วย ความรู้และหลักการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การลดต้นทุน การบริหารการผลิต การวินิจฉัยและควบคุมไลน์การผลิตผ่านเครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกการปรับปรุงแบบยั่งยืน

ผู้ที่สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ คุณกนกวรรณ ปิ่นแก้ว โทร. 0-2422-8688 ต่อ 2206 E-mail : training@nfi.or.th หรือ Facebook: www.facebook.com/NFI.training (กรณีมีการยกเลิกหรือเลื่อนการอบรม จะแจ้งล่วงหน้าก่อนการฝึกอบรม 7 วัน)

แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรม

ผลกระทบ “โควิด-19 (COVID-19)” ต่ออุตสาหกรรมมันสำปะหลังไทย

สถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ หรือ โควิด-19 ยังส่อเค้าความรุนแรงและกระจายเป็นวงกว้างมากขึ้นทั่วโลก หลังจากยอดผู้ติดเชื้อนอกประเทศจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอิตาลี อิหร่านและสเปน ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยล่าสุดทั่วโลกมีผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 มากกว่า 300,000 คน ส่งผลให้องค์การอนามัยโลก (WHO) ยกระดับความเสี่ยงไวรัสโควิด-19 แพร่ระบาดในระดับสูงสุด ทั้งนี้ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกเผชิญความเสี่ยงทางลบเพิ่มมากขึ้น โดยความกังวลที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ประกอบกับมาตรการที่เข้มงวดในการสกัดกั้นการแพร่ของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในประเทศต่าง ๆ ส่งผลกระทบให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งการผลิต การบริโภค และการลงทุน ทั่วโลกต้องชะงักงัน

สำหรับผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย การระบาดของไวรัสโควิด-19 ไม่ได้ส่งผลกระทบทางด้านลบต่อเศรษฐกิจทั้งหมด แต่กลับเป็นโอกาสของผู้ส่งออกไทยบางกลุ่มสามารถส่งสินค้าที่เป็นวัตถุดิบหรือสินค้าทดแทนเข้าไปจำหน่ายในตลาดจีน รวมไปถึงการผลิตสินค้าส่งออกเพื่อทดแทนกำลังผลิตจากจีนที่หายไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังกลับมีแนวโน้มที่จะขยายตัว เนื่องจากเป็นวัตถุดิบที่จำเป็นสำหรับการผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์และแอลกอฮอล์

แหล่งข่าวจากวงการค้ามันสำปะหลังเปิดเผยว่า ช่วงที่ผ่านมานี้ กลุ่มผู้ส่งออกสินค้ามันเส้นไทยได้รับการติดต่อจากผู้นำเข้าจีน ขอให้ส่ง “มันเส้น” ให้กับโรงงานผลิตแอลกอฮอล์จำนวน 5 แห่งบริเวณชานตง-เจ้อเจียง ที่เพิ่งได้รับ “ไลเซนส์” จากรัฐบาลจีนให้ผลิตแอลกอฮอล์ 75% เพื่อรองรับความต้องการในการใช้ฆ่าเชื้อไวรัสโควิด-19 โดย 2 ใน 5 โรงงานดังกล่าวจะใช้มันเส้นผลิตแอลกอฮอล์ ส่วนอีก 3 โรง ที่เหลือจะใช้ข้าวโพดเป็นวัตถุดิบในการผลิต แต่ปัญหาก็คือไทยไม่สามารถหามันเส้นให้เพียงพอต่อความต้องการของจีนได้ เนื่องจากปีนี้ประเทศไทยประสบปัญหาภัยแล้งอย่างหนัก ทางสมาคมมันสำปะหลังฯ ได้ประมาณการผลผลิตมันน่าจะลดลง 20-30% จากปริมาณ 28.7 ล้านตันหัวมันสด ส่งผลให้ราคาหัวมันสด-มันเส้นในประเทศพุ่งสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ โดยราคามันเส้นที่จีนประกาศรับซื้อได้ขยับขึ้นจาก 5,500-5,600 บาท/ตัน เป็น 6,300-6,350 บาท/ตัน (ราคามันเส้นผลิตแอลกอฮอล์ 95%) โดยราคาหัวมันสดปัจจุบันอยู่ที่ 2.40-2.55 บาท/กก. (เชื้อแป้ง 30%) ส่วนราคามันเส้นอยู่ที่ 5.90-6.20 บาท/กก.

นอกจากนี้ ผู้สื่อข่าว “ประชาชาติธุรกิจ” รายงานว่า จากภาวะภัยแล้งที่กระทบต่อปริมาณและความสมบูรณ์ของท่อนพันธุ์ และทำให้ฤดูกาลปลูกปี 2563/2564 ลากยาวออกไป สวนทางความต้องการใช้มันสำปะหลังที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดปรากฏการณ์ช็อตซัพพลายมันสำปะหลังอย่างหนัก ประมาณ 10-20 ล้านตัน โดยนายบุญชัย ศรีชัยยงพานิช นายกสมาคมการค้ามันสำปะหลังไทย เปิดเผยว่า ปีนี้ผู้ส่งออกยังต้องรับผลกระทบหนักจากปัญหาภาวะภัยแล้งรุนแรงและโรคใบด่าง ซึ่งจากการลงพื้นที่สำรวจผลผลิตช่วงวันที่ 19-22 ม.ค. พบว่าผลผลิตมันสำปะหลังลดลงทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนท่อนพันธุ์และราคาท่อนพันธุ์แพง และเผชิญกับภาวะภัยแล้งทั้งใน จ.นครราชสีมา ชัยภูมิ กำแพงเพชร และกาญจนบุรี ซึ่งตามข้อมูลของรัฐที่ประเมินว่าฝนจะตกในช่วงเดือน ก.ค. ยิ่งทำให้แนวโน้มการปลูกจะต้องเลื่อนออกไป นอกจากนี้ผลผลิตมันสำปะหลังจากประเทศกัมพูชาเสียหายลดลง 20% จากปัญหาโรคใบด่าง ทำให้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย เพราะมีการใช้มันสำปะหลังจากกัมพูชามาเสริม

สำหรับแนวโน้มความต้องการใช้มันสำปะหลังปีนี้ คาดว่าจะมีมากถึง 39-40 ล้านตันหัวมันสด แบ่งเป็น ภาคอุตสาหกรรมแปรรูปแป้ง 25 ล้านตันหัวมันสด รองลงมาคือมันเส้น 7 ล้านตันหัวมันสด ขณะที่นโยบายส่งเสริมการผลิตเอทานอลมากขึ้น ทำให้คาดว่าจะมีความต้องการใช้หัวมันสำปะหลังเพิ่มจากปีละ 3 ล้านตัน เป็น 4 ล้านตัน จากการที่วัตถุดิบป้อนโรงงานเอทานอลแทนกากน้ำตาลซึ่งก็ประสบปัญหาภัยแล้งเช่นกัน ขณะที่กลุ่มอาหารสัตว์ก็มีแนวโน้มจะใช้มันสำปะหลังเพิ่มขึ้น เพราะปีนี้ราคาข้าวโพดแพงไปถึง กก.ละ 9-10 บาท แต่ราคามันเส้น กก.ละ 6 บาท จึงคาดว่าการใช้ผลิตอาหารสัตว์จะเพิ่มขึ้นจาก 2.5 ล้านตัน เป็น 3 ล้านตันหัวมันสด ด้วยเหตุนี้คาดว่าราคามันสำปะหลังจะขยับสูงขึ้นไปอีก ซึ่งรัฐจะไม่ต้องจ่ายชดเชยประกันรายได้ให้เกษตรกร อีก 3-4 เดือนข้างหน้า อย่างไรก็ตาม รัฐควรเร่งหันไปแก้ปัญหาเรื่องแล้งให้กับเกษตรกรก่อน ทั้งการเตรียมท่อนพันธุ์และต้องเร่งรัดมาตรการเยียวยาโรคใบด่าง ซึ่งที่ผ่านมาผ่านความเห็นชอบคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้รับจัดสรรงบกลางฉุกเฉินแล้ว แต่อยู่ระหว่างกระบวนการเบิกจ่าย

ที่มา:

ประชาชาติธุรกิจ วันที่ 7 ก.พ. 2563 (https://www.prachachat.net/economy/news-418729)

ประชาชาติธุรกิจ วันที่ 24 ก.พ. 2563 (https://www.prachachat.net/economy/news-424283)

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย วันที่ 5 มี.ค. 2563 (https://www.moneyandbanking.co.th/article/k-research-covid-19-0503)

อนาคตอุตสาหกรรมมันสำปะหลังขับเคลื่อนด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture)

จากการที่รัฐบาลกำหนดโมเดลการพัฒนาขับเคลื่อนประเทศด้วยนวัตกรรม เพื่อพัฒนาขีดความสามารถใหม่ให้กับเศรษฐกิจไทยโดยเฉพาะภาคการเกษตร มุ่งส่งเสริมให้เกษตรกรนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาช่วยในด้านการผลิตในภาคเกษตรให้ก้าวไปสู่ “เกษตรอัจฉริยะ” (Smart Agriculture) ตามยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศ “Thailand 4.0” โดยเน้นการทำเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture หรือ Precision Farming) ซึ่งเป็นการทำการเกษตรที่จะต้องมีการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ (Efficiency) และเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ (Productivity) โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลเกษตรอัจฉริยะและควบคุมกระบวนการผลิตในทุกขั้นตอน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอัจฉริยะขึ้น โดยมีภารกิจจัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะต้นแบบ ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าว อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรด และมะเขือเทศ โดยคาดหวังว่าความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีดิจิทัลจะก่อให้เกิดการผลิต-การค้าขายในรูปแบบระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในระยะยาว โดยกระทรวงเกษตรฯ กำหนดนโยบายการขับเคลื่อนเทคโนโลยีเกษตร GovTech/Big data ดังนี้

1. การพัฒนาและจัดทำระบบรายการข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog) โดยตรวจสอบ วิเคราะห์ กำหนดชุดข้อมูลและรวบรวมให้เป็นมาตรฐาน จากนั้นพัฒนากลไกการสืบค้น รวมทั้งออกแบบเครื่องมือสำหรับการกำกับติดตามให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. การใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานอินเตอร์เน็ตที่กระทรวงดิจิทัลได้วางระบบให้ครอบคลุม 75,000 หมู่บ้าน เพื่อให้เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตร สามารถเชื่อมโยงและสื่อสารข้อมูลขนาดใหญ่และข้อมูลสินค้าเกษตร เข้าสู่ตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
3. การสื่อสารและบริการข้อมูลที่จำเป็นไปยังเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรฯ รวมถึง Smart Farmer และอาสาเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรใช้ตัดสินใจวางแผนการผลิต
4. การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและการอำนวยความสะดวกในการอนุมัติ อนุญาต เพื่อความรวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างผลประกอบการที่ดีกว่าเดิม
5. การจัดให้ภาคเกษตรได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่จัดสรรให้เพื่อการเข้าถึงข้อมูลอันจำเป็น เช่น การให้บริการคลื่นความถี่สำหรับระบบการติดตามเรือประมง (VMS) หรือ เพื่อระบบฟาร์มอัจฉริยะ
6. การเชื่อมโยงสินค้าเกษตรกับแพลตฟอร์มการบริหารจัดการเพื่อการท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม ซึ่งจะสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าเกษตร

ดร.วราภรณ์ พรหมพจน์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอัจฉริยะ กล่าวว่า ในปี 2563 กระทรวงเกษตรฯ วางแผนขยายแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะเพิ่มเติมในกลุ่มไม้ผลเศรษฐกิจ (ทุเรียน/ลำไย) ธุรกิจประมง ธุรกิจปศุสัตว์ ฯลฯ มุ่งเน้นการใช้เครื่องมือนวัตกรรมเทคโนโลยีสำหรับตรวจโรคพืช ธาตุอาหารในดิน คุณภาพน้ำ สภาพอากาศ ฯลฯ ข้อมูลที่ได้จากเซนเซอร์ต่าง ๆ จะถูกส่งผ่านระบบคลาวน์ (Cloud) เพื่อจัดเก็บ ประมวลผล เพื่อจัดทำ Big Data และสั่งการการทำงานของระบบด้วยการควบคุมระยะไกลผ่านระบบIoT(InternetofThings)มีนักวิชาการลงพื้นที่ทำการศึกษาวิจัยและเก็บข้อมูลควบคู่อย่างใกล้ชิดซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลแบบเรียลไทม์ รัฐบาลสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้บริหารจัดการผลผลิตและกำหนดทิศทางนโยบายด้านการเกษตรของประเทศแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ตัวอย่างการใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ

การใช้โดรนช่วยตรวจสอบสภาพพื้นที่

หลายคนจะคิดว่าโดรนเป็นสิ่งไกลตัว แต่ใครจะไปคิดว่าสามารถใช้ในเชิงเกษตรกรได้ด้วย ซึ่งประเทศไทยเราได้มีการสร้างสตาร์ทอัพ ชื่อว่าบริษัทสกายวีไอวี ใช้โดรนตรวจสภาพไร่ในเชิงลึก โดยจะมีการใช้โดรนอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ โดรน 4 ใบพัด ซึ่งเหมาะกับการใช้กับไร่ขนาดเล็กไปถึงกลาง ส่วนโดรนปีกนก เหมาะแก่การใช้กับไร่ที่มีพื้นที่ใหญ่ขนาดประมาณ 100 ไร่ขึ้นไป สามารถบินได้สูง นาน และไกลกว่า ซึ่งสิ่งที่ทำให้โดรนเหล่านี้แตกต่างจากโดรนทั่วไปคือสามารถตั้งโปรแกรมล่วงหน้าโดยใช้แผนที่ดาวเทียมจากกูเกิ้ลได้เลย ไม่ต้องบังคับ จึงได้ข้อมูลที่มีเสถียรภาพมากกว่าเดิม การบินจะเกิดขึ้น 2 รอบ รอบแรกจะใช้กล้องถ่ายภาพธรรมชาติความละเอียดสูง เพื่อสร้างแผนที่ 3 มิติและวิเคราะห์สภาพพื้นที่โดยละเอียด จากนั้นก็ใช้โดรนบินอีกรอบหนึ่ง แต่คราวนี้ใช้กล้อง Multispectral เป็นกล้องที่มี 5 เลนส์ โดยแต่ละเลนส์ จะสามารถกรองเฉพาะสีได้ ซึ่งหากถ่ายใบไม้ที่สุขภาพดี สีเขียวก็จะสะท้อนออกมาเยอะเป็นพิเศษ ทำให้สามารถรู้ถึงสภาพความอุดมสมบูรณ์ของสวนและทราบว่า ควรจะดูแลสวนส่วนไหนเป็นพิเศษ เพื่อที่จะได้ผลผลิตที่มีคุณภาพที่สุด

พัฒนาฟาร์มระบบออโต้

แนวคิดฟาร์มอัตโนมัติไม่ได้เป็นสิ่งใหม่เพราะมีคอนเซ็ปต์เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน แต่ปัญหาคือค่าใช้จ่ายสูงและไม่คุ้มค่าต่อการนำมาใช้จริง ซึ่งนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนายั่งยืน และเทคโนโลยีการเกษตร ร่วมกันพัฒนาระบบรดน้ำอัตโนมัติผ่านแอปพลิเคชั่นบนสมาร์ทโฟนที่มีชื่อว่า “Smart Farm Kit” ซึ่งนอกจากจะสามารถใช้ได้จริงยังสามารถติดตั้งได้ในราคาประมาณ 1,000 บาท ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 625 ไร่ ด้วยอุปกรณ์ 3 อย่าง ได้แก่ ระบบควบคุมการเปิด-ปิดน้ำที่สามารถตั้งเวลาได้ตามต้องการ ระบบเซ็นเซอร์ติดตามสภาพอากาศ และระบบสั่งการผ่านสมาร์ทโฟน ผลจากการทดลองใช้จริงคือนอกจากจะช่วยแบ่งเบาภาระของเกษตรกรได้แล้ว ยังช่วยประหยัดน้ำได้มาก เพราะสามารถกระจายน้ำได้ดีกว่าใช้สายยางทั่วไป

ที่มา: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วันที่ 20 ก.ย. 62 (https://www.moac.go.th/news-preview-411691791345)
เทคโนโลยีชาวบ้านออนไลน์ วันที่ 23 ต.ค. 62 (https://www.technologychaoban.com/bullet-news-today/article_128288)